

[Gert Petersen]

forstærkningsaftaler, som kan involvere – og efter alt at dømme vil involvere – at der kommer atomvåben til dansk område, forkastelige, derfor bør de opsiges. Det er argumentationen bag fremsættelsen af dagsordensforslaget i denne omgang.

Der er nogle, som jeg sagde tidligere, der udlægger det som en udmeldelse af NATO, og som tilføjer: det vil flertallet af den danske befolkning altså ikke have. Ja men er det virkelig sådan, at NATO og atomvåben og atomkrigsførelse er uadskillelige begreber? Det er det, man siger. Jeg ved det ikke. Så ser det slemt ud, det skal jeg villigt erkende. Jeg mener egentlig, at som Atlantraktaten er affattet, er der ingen, der kan påtvinge en medlemsstat bestemte våbenarter eller et bestemt rustningsomfang. Det blev endda understreget i den tale, som den daværende udenrigsminister, Gustav Rasmussen, holdt her i folketinget, dengang Atlantpagten blev ratificeret. Da blev det understreget, at det helt og fuldt var op til Danmark selv at bestemme sine rustningers omfang og bestemme, hvilke våben man ville have på dansk jord, om man ville have baser eller man ikke ville have baser, og det var helt op til Danmark selv at bestemme, hvad vi ville gøre, hvis et andet medlemsland af NATO blev angrebet, om vi så ville gå i krig af den grund eller vi ville besvare angrebet med andre, ikke-krigeriske midler. Det fremgår jo tydeligt af traktaten. Men måske betyder det heller ikke noget, hvad der står i den.

Under alle omstændigheder må jeg tilbagevise hele den tankegang, som fører til, at fra NATO-partiernes side er disse ting, forstærkninger, spørgsmålet om atomvåben på dansk jord, noget, man ikke kan diskutere. Vi skal bare traske deruda' i en bestemt skure, som NATO har gravet. Det er ikke engang sandt, det, man påstår. Selvfølgelig skal vi diskutere det, og selvfølgelig kan vi diskutere det. Danmark er – i hvert fald på papiret – fortsat en suveræn stat.

Stinus (RV):

Udenrigsministeren talte om det fleksible gensvars strategi og omtalte i den forbindelse nødvendigheden af at kunne indsætte atomvåben. Jeg vil gerne understrege, at det radikale venstre ikke deler den opfattelse. Det radikale venstre ønsker, at Danmark skal

forblive atomvåbenfrit under alle forhold, også i krigstid, og vi finder, det er af afgørende betydning, at den beslutning træffes i fredstid.

Vi ved, at de tyske styrker i Slesvig-Holsten – styrker, som er underlagt enhedskommandoens danske chef – i en given situation vil være i stand til at anvende atomvåben. Det hedder så smukt, at dette forudsætter, at den amerikanske præsident efter politiske konsultationer i NATO-rådet kan tiltræde sådan brug. Efter vor opfattelse er det naivt at tro, at denne procedure vil kunne følges i en given situation, hvilket altså i realiteten indebærer, at Danmark ikke gennem sit medlemskab af NATO-rådet får indflydelse på en sådan beslutning. Det er urealistisk at tro på, at chefen for enhedskommandoen skal kunne operere med atomvåbenudrustede styrker syd for den danske grænse, som i en given situation ikke skal kunne anvendes nord for grænsen. Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren, hvordan man forestiller sig at dette skal sikres, og jeg vil også gerne spørge udenrigsministeren, hvordan den tyske reaktion vil blive herpå. Indebærer forstærkningsaftalerne ikke netop, at Danmark har sagt ja til, forpligtet sig til på forhånd at modtage atomvåben i krigstid? Sagt på en anden måde: der bliver ikke noget at tage stilling til.

Jeg vil gerne citere fra en artikel i Jyllands-Posten den 31. oktober i år, hvor det bl.a. hedder:

»I tilfælde af, at regeringen beslutter at tilkalde forstærkningerne, bliver han« – nemlig enhedskommandoens chef – »NATO-general og som sådan underlagt NATOs kommandosystem i Europa, hvis øverste chef er en amerikansk general.

Når beslutningen om at tilkalde forstærkninger er truffet, har Danmark således afgivet suverænitet.«

Et andet sted i artiklen hedder det:

»Det er den pris, Danmark på linje med en række andre NATO-lande har været villig til at betale for at opnå den forøgede afskrækkelsesvirkning, der ligger i den militære integration.«

Det understreges endelig i artiklen, at chefen for enhedskommandoen nok er dansker, men i sidste ende NATO-general underlagt den amerikanske øverstbefalende i Europa.

Det hedder endvidere, at det er